

Tudományos emlékiülés a Magyar Történelmi Társulat alapításának 140. évfordulóján

A MAGYAR TÖRTÉNELMI TÁRSULAT SZÁZNEGYVEN ÉVE – 1867–2007

Pók Attila

a történettudomány kandidátusa, főtktár,
Magyar Történelmi Társulat
apok@mail.tti.hu

1867, a Habsburg–magyar kiegyezés éve fordulópont a modern kori magyar történelemben és mérföldkő a magyar történettudomány és történeti közgondolkodás formálódásában is. Párhuzamosan a szakma nemzetközi mozgásával, a történeti vizsgálódásokat hivatásuknak tekintő kutatók és a nemzeti múlt kérdései iránt érdeklődők jóval szélesebb köre társadalmi szervezatként ebben az évben hozta létre a Magyar Történelmi Társulatot. A kortársak számára egyértelmű volt: a politikai konszolidáció, a nemzeti érdekérvényesítés politikai, állami intézményrendszere mellett a nemzeti múlt „hazafias” szemléletű vizsgálata és e vizsgálódások eredményeinek terjesztése is a nemzeti élet konszolidálásának pillérei.

A Magyar Történelmi Társulat száznegyvenedik éve végzi folyamatosan munkáját – igencsak változékony hazai és nemzetközi szakmai és politikai környezetben. A magyarországi történész szakma első professzionális intézménye számos, máig nagy haszonnal forgatott kézikönyvet, forráskiadványt, monográfiát tett közzé, alapításával egyidős folyóirata, a *Századok*, a legismertebb magyarországi történettudományi folyóirat.

A Kosáry Domokostól és Romsics Ignácól 2007 májusában átvett stafétabot nagy megtiszteltetés a társulat mai vezetői számára, igyekszünk mindent megtenni azért, hogy a társulat töretlenül láthassa el feladatát mint a magyar történészek, történelemtanárok, mu-

zeológusok, levéltárosok és a szakmához hivatászerűen nem kötődő, de a történeti kutatás mindenkori legújabb eredményei iránt érdeklődők legrégebbi szervezete. Az ország valamennyi részén élő tagság jelenlegi létszáma 1400 fő. A társulati tevékenység mai elsődleges célja a történettudomány eredményeinek eljuttatása a társadalom lehető legszélesebb köreihez. Ezt a célt néhány tucattól néhány száz főig terjedő részvevőt mozgósító rendezvényekkel, honlap működtetésével (www.tortenelmitarsulat.hu), folyóiratok és más kiadványok publikálásával valósítjuk meg. Több vidéki csoportunk működik, igen aktív a történelemtanári tagozatunk, amely fontos szerepet játszik a magyarországi történelemtanárok továbbképzésében. Az egyetemes történetírás új tendenciáit tükrözve 2003-ban létrejött a nők és társadalmi nemek történetével foglalkozó munkacsoportunk. A társulat tagjait rendszeresen tájékoztatja elő-

adássorozatairól, konferenciáiról, pályázatokról és a magyarországi történész-szakmai közélet más eseményeiről. Az információáramlást jelentősen megkönnyítette, hogy 2007 nyarán megújult a társulat honlapja, amelyről egyes programok teljes hangfelvétele is letölthető.

2008. február 22-én a Magyar Tudományos Akadémia központi épülete adott otthont a Magyar Történelmi Társulat 140. születésnapja alkalmából rendezett konferenciának. Az alábbiakban az ott elhangzott előadások szerkesztett változatát közöljük. A jubileumi rendezvényt Glatz Ferenc *A magyar történettudomány az integrálódó Európában* című előadása vezette be, ennek szövegét terjedelmi okok miatt a folyóirat egyik következő száma publikálja.

Kulcsszavak: *magyar történettudomány, Magyar Történelmi Társulat*

